

B.M.S COLLEGE FOR WOMEN, AUTONOMOUS
BENGALURU – 560 004
SEMESTER END EXAMINATION – MARCH/APRIL 2023

B.C.A./B.Voc. IT - III Semester

**SAMSKRUTAM LANGUAGE - NEELAKANTHA VIJAYA CHAMPU OF NEELAKANTA
DIXITHA (IV ASHWASA) AND SCIENCE IN SAMSKRUTAM**

Course Code: BCA3AECSAM03

Duration: 2 ½ Hours

QP Code: 3110

Max. Marks: 60

Instructions: 1) Answer in Sanskrit / Kannada / English

2) Answer Q.No. I in Sanskrit only

I. समीचीनम् उत्तरं लिखत ।

(1X10 =10)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Select and write the correct answer.

1. चतुर्मुखः कः ?
 a) शिवः   b) विष्णुः   c) राक्षसाः   d) ब्रह्मा
2. विश्वगुणादर्शचम्पोः कर्ता कः ?
 a) नीलकण्ठः   b) भौजः   c) अनन्तभट्टः   d) वेङ्कटाध्वरी
3. अनन्तभट्टस्य कृतिः का ?
 a) भागवतचम्पूः   b) रामायणचम्पूः   c) भारतचम्पूः   d) नलचम्पूः
4. असुराणां गुरुः कः ?
 a) शुक्राचार्यः   b) अनन्तभट्टः   c) नीलकण्ठः   d) अभिनवकालिदासः
5. सिन्धवः कति ?
 a) पञ्च   b) षट्   c) सप्त   d) नव
6. लक्ष्मीदयितः कः ?
 a) शिवः   b) नारायणः   c) राक्षसाः   d) ब्रह्मा
7. देवैः वासुकेः कः भागः गृहीतः ?
 a) अपरः   b) हालाहलेन   c) अमृतेन   d) तरङ्गेण
8. पूर्वजाः के ?
 a) शिवः   b) विष्णुः   c) राक्षसाः   d) ब्रह्मा
9. पुरुषोत्तमवाच्यः कः ?
 a) शिवः   b) वासुकिः   c) विष्णुः   d) ब्रह्मा

10. भुजङ्गराजः कः ?

- a) शिवः   b) वासुकिः   c) विष्णुः   d) ब्रह्मा

II. एकस्य प्रबन्धं लिखत ।

(1X10=10)

२०दंडे चन्दूङ्डलैलू घुचूङ्ड उरेलीरि.

Write an essay on any one of the following in English

अ) नीलकण्ठविजयचम्पूकाव्यस्य चतुर्थश्वासस्य सारः।

नीलकंठवीजयच॒ंपू॒का॒व्य॒च॒तु॒र्थ॒श्वा॒स्य॒ सा॒रा॒०३.

Gist of fourth Ashwasa of Neelkantha Vijaya Champu.

आ) चम्पूकाव्यस्य उत्पत्ति-विकासौ ।

च॒ंपू॒ छा॒व्य॒ उ॒भू॒ति॒ ए॒त्तु॒ च॒ंपू॒ व॒ष्टि॒ ग॒णि॒.

Origin and development of Champu literature.

III. श्लोकद्वयस्य अनुवादं कृत्वा विवृणुत ।

(4X2=8)

योऽप्नुदादर्शौ एठडू शैलौकंगज्ञन्मु अनुवादिसै विवरिसै.

Translate any two shlokas and explain

१. ओमित्युमेति युवयोरभिधानमेकं सृष्ट्यादि-सृष्ट्यवधिता-गुणमात्र-भिन्नम् ।

एकं च तावदभिधेयमपीहि रूपं वेणी जटेति कच-संहति-भेद-भिन्नम् ॥

२. साधु वत्स जगन्नाथ साधु विष्णो जगन्मय ।

पश्य त्वमात्मनात्मानं परमं ज्योतिरैश्वम् ॥

३. निःश्वसति भोगिभर्तरि निर्दग्ध-महासुरैर्विषज्वालैः।

उच्छ्वसितममरवर्गरूपेक्षित-कार्यलाघवैरन्तः ॥३॥

४. अथ यावत्समाधिं तं श्लथयामास माधवः।

तावदाविर्बभूवास्य पुरः पुरहरं महः ॥१२॥

IV. एकस्य गद्यस्य अनुवादं कृत्वा विवृणुत ।

(1X4=4)

योऽप्नुदादर्शौ २०दू गद्यवन्मु अनुवादिसै विवरिसै.

Translate and explain any one prose in English.

१. 'हताः स्मो वयमस्मिन्कर्मणि प्रवर्तिता भवते'ति परिभाषमाणेषु सुरासुरेषु,

परितप्यमानस्ततोऽपि त्रपयैव पदमसंभवो विश्वंभरमिदमवादीत्।

२. ततस्तदालीढः सप्तापि सिन्धवः सप्ताज्य-बिन्दव इव जज्वलुरेकयैव ज्वालया।
तदग्रसरोष्मतापिता एव भस्मावशेषतामभजन्त जन्तवः क्षुद्रास्त्रिभुवने। प्रटीप-शिखराग्र-
विन्यस्तेन प्रसूनेनेव धुतूरस्य सुधानिधिनैव सुतरां परिमम्ले।

V. द्वयोः लघुटिप्पणी लिखत ।

(2X5=10)

याप्नुदादर्श ऐरहु विषयगज्ञनु कुरितु लक्ष्मीपूणि बरेयीरि.

Write a short note on any two of the following.

१. चम्पूरामायणम्

२. नलचम्पूः

३. शिवः

४. हालाहलप्रभावः ।

VI. विषयमेकमधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

(1X10=10)

याप्नुदादर्श उदय विषयवन्नु कुरितु प्रबन्धवन्नु बरेयीरि.

Write an essay on any one of the following.

१. सङ्गीतशास्त्रं व्याकरणशास्त्रं च अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत।

संज्ञैर्तत्त्वस्तु और्तु वाक्यकरणशास्त्रं

Science of Music and Grammar.

२. प्राचीनभारतीयज्यौतिषं गणितशास्त्रं च।

प्राचीनभारतीयज्यौतिषं गणितशास्त्रं च।

The ancient Indian Astrology and Mathematics.

VII. द्वयोः लघुटिप्पणी लिखत ।

(4X2=8)

याप्नुदादर्श ऐरहु विषयगज्ञनु कुरितु लक्ष्मीपूणि बरेयीरि.

Write a short note on any two of the following.

१. कोशः

२. उपवेदाः

३. धर्मशास्त्रम्

४. छन्दः ।

*****